

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

12 жовтня 2021 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Перший законопроект, два, власне, законопроекти, один з яких альтернативний, реєстраційні номери 5881 і 5881-1. Колеги, оскільки я є одним із авторів обох законопроектів, від імені авторського колективу я прошу комітет зосередитися на розгляді законопроекту 5881-1. І не наполягаю на розгляді законопроекту основного, оскільки 5881 вже враховує зауваження, надані, зокрема, Міністерством юстиції і Національним агентством з питань запобігання корупції.

По суті законопроекту, колеги, інформую про наступне. Дуже простий законопроект. По суті пропонується включити в перелік осіб, які мають подавати декларації, на яких має відповідно поширюватися низка антикорупційних обмежень, посадових осіб Пенсійного фонду України, Фонду соціального страхування від безробіття і Фонду соціального страхування загального, а також, колеги, і членів правління, і членів наглядової ради цих двох, цих трьох, перепошую, фондів.

Всі три фонди використовують кошти державного бюджету України, є достатньо значні дотації з державного бюджету на діяльність всіх трьох фондів. Наприклад, лише для Пенсійного фонду для покриття дефіциту в бюджеті минулого року було виділено 34 мільярди гривень, цього року заплановано 21 мільярд, і це тільки план, колеги.

Що стосується Фонду соціального страхування безробіття, ідеться про 7 мільярдів у 2020 році і Фонд соціального страхування понад 2 мільярди у 2020 році. Це дуже значні бюджетні кошти. Далі, колеги, відповідно до визначення органу державної влади в Законі України "Про запобігання корупції" всі три фонди мали би вважатися органами державної влади, оскільки всі виконують управлінські функції від імені держави.

Щодо Пенсійного фонду України, і це підтверджує лист НАЗК, існує певна правова невизначеність щодо, власне, статусу фонду. Він за затвердженим положенням про нього є органом виконавчої влади центральним, а за законом самоврядною і некомерційною організацією, як і решта два фонди, колеги. Тому для... Перше, усунення неточності щодо декларування посадових осіб Пенсійного фонду України, а також для чіткого, власне, передбачення обов'язку подавати декларації для Фонду соціального страхування, Фонду соціального страхування по безробіттю, а також для членів правління і наглядової ради всіх трьох фондів. Пропонується відповідні зміни внести до закону, до статті 3, в першу чергу Закону України "Про запобігання корупції", передбачивши, що на них поширюється, на цих посадових осіб поширюється обов'язок подавати декларації, інші антикорупційні обмеження з відповідними виключеннями щодо корпоративних прав в статті 25 і, якщо не помиляюся, 36-й Закону України "Про запобігання корупції", щодо тих осіб, які на громадських засадах виконують повноваження незалежних членів правління і наглядової ради відповідно всіх трьох фондів.

Така є пропозиція в цьому законопроекті, колеги. І НАЗК, і Міністерство юстиції підтримують цей законопроект, не висловили зауважень, і Міністерство соціальної політики, Міністерство фінансів не висловили зауважень.

Да, на цьому у мене, напевно, все з презентації суті законопроекту. Чи будуть, колеги, можливо, питання, уточнення по суті чи обговорення? Вам слово, колеги.

ЯНЧЕНКО Г.І. Давайте я, якщо можна, візьму слово. Дивіться, я як би дуже рада і вітаю, що наш комітет витягнув цю ініціативу із закромів родини, що ми її розглядаємо і підтримуємо. Я також буду просити голову комітету, щоб вона поставила і наполягала на тому, щоб поставити цей законопроект в порядок денний Верховної Ради. Це перший момент.

Другий момент. Ми обговорювали на минулому засіданні комітету цю ініціативу. Пізніше теж уточнювала ці моменти у Нотаріальної палати і у нашого колеги Ігоря Фріса. Дійсно, на превеликий жаль, цей законопроект не поширюється на аналогічні, скажемо так, структурні підрозділи в нотаріаті.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Галино, я перепрошую, що я перебиваю. Це інший законопроект. Ми зараз говоримо про інший законопроект. Той законопроект, про який ви говорите, де є питання по нотаріату, це законопроект 3602, він у нас третім питанням порядку денного на сьогодні стоїть, інший законопроект.

ЯНЧЕНКО Г.І. Перепрошую, я тільки включилася. А який ми зараз законопроект обговорюємо?

ГОЛОВУЮЧА. 5881 і 5881-1, це про декларування посадових осіб і наглядових рад, і правління соціальних фондів, Пенсійного фонду, соцзахисту і страхування.

ЯНЧЕНКО Г.І. Вибачте, цю ініціативу підтримую і прошу теж колег підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

_____. Анастасіє, можна я теж скажу два слова.

ГОЛОВУЮЧА. Звичайно.

_____. Це нормальна ініціатива, нічого немає поганого в тому, щоб осіб, які мають вплив і мають доступ до державних грошей, зобов'язати показувати свої статки.

Єдине, що я бачу, що в нас є представник Мінсоцполітики приєднаний. Яка позиція Мінсоцполітики з цього питання? Чи він з іншого питання доєднався до нас тут?

ГОЛОВУЮЧА. Присутній у нас на засіданні комітету, навіть у фізичному режимі, пан Котик Євген Дмитрович, перший заступник міністра соціальної політики.

Ви можете там взяти слово, чи вам простіше буде на моє місце підійти для цього? Просто, щоб всім було чутно?

КОТИК Є.Д. Доброго дня! Чутно?

ГОЛОВУЮЧА. Чутно, колеги?

КОТИК Є.Д. Доброго дня! Шановна головуюча, шановні народні депутати! Міністерство в будь-якому випадку підтримує і 5881, і альтернативний законопроект. Погоджуюся з Анастасією Олегівною, що альтернативний все ж таки трошки більш зважений в контексті юридичному, в правовому полі. А в будь-якому Мінсоц підтримує ці ідеї, і навіть в продовження того, що ми прийняли на уряді, і сьогодні надійде до Верховної Ради законопроект про оптимізацію Фонду соціального страхування, в контексті цих речей там також є певне продовження те, що є в цих законах, ініціативи. Тому ми їх підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, чи по суті законопроекту ще хтось хоче висловитися?

_____ . Голосуємо. Давайте голосувати ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тоді тут питання: чи комітет готовий за основу рекомендувати цей законопроект, чи, можливо, буде готовність одразу за основу і в цілому? Чому питаю? Бо НАЗК висловлює пропозицію одразу за основу і в цілому рекомендувати 5881-1.

Які тут будуть думки, колеги? Щоб ми просто 20 разів не організували поіменне голосування.

Пане Вікторе, будь ласка.

ЧОРНИЙ В.І. Є пропозиція за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧА. Немає заперечень, колеги?

_____. Немає заперечень. Законопроект невеликий, абсолютно зрозумілий, давайте підтримувати, а, тим більше, що там дійсно немає особливих корупційних ризиків.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, немає заперечень?

Тоді, колеги, з урахуванням обговорення пропозиція наступна рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду законопроект 5881-1 ухвалити за основу і в цілому з необхідним техніко-юридичним доопрацюванням, якщо воно буде потрібне, а відповідно законопроект 5881 відхилити. Немає заперечень щодо такого? Тоді прошу таке рішення комітету підтримати.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Янченко.
Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Красов.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.
Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. Ткаченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Чорний.

ЧОРНИЙ В.І. За.

ОДАРЧЕНКО А.М. Я встиг? За.

ГОЛОВУЮЧА. Да. І Одарченко – за.

Колеги, мені здається, одноголосно і ми маємо рішення, да?

МОШЕНЕЦЬ О.В. 13 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Організаційне питання. Пане Володимире, ви, я бачу, нестационарне робоче місце маєте. Ви маєте змогу виконувати функції секретаря чи у вас нестабільний зв'язок?

КАБАЧЕНКО В.В. Наразі технічно не зможу виконувати функцію секретаря. Перепрошую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, оскільки не може технічно пан Володимир виконувати функції секретаря, є пропозиція продовжити ці функції виконувати пані Олені Мошенець. Немає заперечень?

МОШЕНЕЦЬ О.В. Немає. У мене є ще питання лише до Жмеренецького, можливо, він би міг допомогти?

ГОЛОВУЮЧА. Мені здається, він також дуже нестационарне мав робоче місце.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Добре. Тоді я продовжу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пані Олено.

Колеги, третє питання нашого порядку денного: законопроект реєстраційний номер 3602. І тут, колеги, йдеться про повторний розгляд нами...

_____. Анастасія, перепрошую, нестабільний зв'язок. За рахуйте мій голос, будь ласка, за попереднє рішення комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Про підтримку 5881-1. Так?

_____. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

3602 наступний, колеги, законопроект. Тут йдеться про повторний розгляд нами цього законопроекту. Щодо цього законопроекту, колеги, маю доповісти наступне.

Перше. Як ви пам'ятаєте, комітет вже підготував цей законопроект до другого читання і рекомендував відповідно Верховній Раді за результатами розгляду його в другому читанні ухвалити в цілому як закон. Разом з тим, колеги, маю доповісти, що надійшло щодо цього законопроекту два листи до комітету. Перший від Національного агентства з питань запобігання корупції. Як я зазначила, що вони заперечують щодо цього законопроекту. І

другий лист від нашого з вами колеги пана Ігоря Фріса з пропозицією комітету визначитися і переконатися, що при виключенні членів КДК адвокатських не буде поширений режим декларування на членів КДК нотаріусів. Оскільки КДК нотаріусів створено при Міністерстві юстиції України, і було побоювання, що запропоноване комітетом формулювання у другому читанні законопроекту може поширитися на нотаріусів, що не було метою комітету.

Якщо ваша ласка, колеги, я спочатку по другому питанню доповім, бо воно коротше і простіше. Ми з паном Ігорем Фрісом опрацювали ще раз законопроект. Пан Ігор присутній, можливо, він скаже кілька слів також.

За результатами опрацювання ми дійшли до висновку, що запропоноване комітетом формулювання все-таки не поширюється на Вищу кваліфікаційну комісію нотаріусів. Разом із тим, колеги, було прохання від пана Ігоря все-таки для уникнення, скажімо, довільних тлумачень слова "атестаційне" у перелік виключень, який ми додаємо в статтю 45, все-таки зафіксувати, що не поширюються вимоги щодо подання декларації, які входять до складу зокрема кваліфікаційних комісій недержавних організацій професійного самоврядування, саморегулювання і при цьому відповідно не є особами, які за іншими ознаками мають подавати декларацію.

Можливо, пан Ігор ще по суті цього питання хоче доповісти? Пане Ігоре?

ФРІС І.П. Вітаю, колеги! Дякую, Анастасія, за можливість висловитися.

Буквально 10 хвилин назад ми мали ще раз розмову з Президентом Нотаріальної палати України Володимиром Марченком, який все ж таки залишає певні занепокоєння в частині того, про можливість довільного тлумачення не з назви, скажімо так, органу, в який повинні входити відповідні суб'єкти декларування, тобто фізичні особи, орган, який створений відповідно державним органом, пов'язуючи це з Вищою кваліфікаційною

комісією нотаріату. Цей орган є Міністерство юстиції, тому що саме ВККН нотаріату, вона, дійсно, не є в назві ні дисциплінарною, ні атестаційною, ні конкурсною, але в певній частині виконує дисциплінарні функції. Тобто вона накладає дисциплінарні стягнення на нотаріусів в частині зупинення діяльності нотаріусів і скасування державної реєстрації нотаріальної діяльності. Тому певні занепокоєння про можливе майбутнє, я кажу, що це занепокоєння, трактування довільне відповідним державним органом, який може в той чи інший спосіб сказати, що якщо цій комісії належать певні державні функції в частині зупинення діяльності осіб, які надають приватно-публічні функції, а саме нотаріусів, і це є певне дисциплінарне стягнення, то на них нібито теж може вказана позиція розповсюджуватися.

Мною була вчора надана комітету, а саме помічниці пані Анастасії, певна невеличка правка, яка могла би нівелювати повністю ці побоювання. Невеличка, Настя, я Олі скидав, невеличка, там невелика, там шість слів буквально, можна роздивитися. Я кажу, що це не є критичним, але є відповідна позиція Нотаріальної палати. Я можу ще раз її зараз колегам скинути.

Для мене немає особисто жодних побоювань щодо трактування можливо в майбутньому вказаної позиції. Враховуючи те, що зараз ще на розгляді законопроект 5644, де повністю Міністерство юстиції делегує Нотаріальній палаті, самоврядній організації, питання створення Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату. І ті норми, які сьогодні можуть в тій чи іншій мірі трактуватися НАЗК, наприклад, як органу, який буде контролювати питання подання декларацій, в тому числі нотаріусами, вони мають тимчасовий характер до моменту набрання чинності Закону 5644, а саме змін Закону "Про нотаріат" та Мін'юст перестане видавати накази про створення ВККН.

Тому якщо є можливість цей баланс зберегти до цього моменту, я був би вдячний. Якщо ми залишаємося на тій нормі, яка все ж таки існує, ми залишаємо в виключеннях кваліфікаційні комісії, вона теж в певній мірі

врегулює ті питання, на які сьогодні є все ж таки зауваження з боку Нотаріальної палати.

Але я все ж таки просив би колег, оту правку, яку я вчора передав помічникам, просто подивитися на неї і зважити, чи не могли ми її таким от чином все ж таки викласти норму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Ігорю.

Чесно кажучи, я просто не бачила від вас пропозиції цієї редакції. Ми з вами говорили і зійшлися на тому, що словосполучення "кваліфікаційне" достатньо, а точніше слово "кваліфікаційне" у виключенні буде достатньо. Тому я, на жаль, маю сказати, пане Ігорю, що в мене немає від вас пропозицій редакції.

ФРІС І.П. Анастасія, ми це говорили, абсолютно вірно, підтверджую, просто буквально 10 хвилин назад, передзвонив перед засіданням президент Нотаріальної палати і, в принципі, попросив, щоб колеги оцінили можливість все ж таки відповідного тлумачення цієї норми в той спосіб, який він запропонував.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я правильно розумію, що йдеться тоді про пропозицію додати...

ФРІС І.П. Звісно, правка комітетська...

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, я розумію, я маю на увазі, додати формулювання "членів органів професійного самоврядування нотаріусів, членів кваліфікаційних комісій нотаріату". Колеги, чесно кажучи, мені здається, це не дуже логічне зауваження. Чому? Тому що, дивіться, в нас формулювання наступне зараз, виключення: не поширюється на осіб, які входять до складу

конкурсних, дисциплінарних, атестаційних комісій недержавних організацій професійного самоврядування (саморегулювання). Ми можемо додати слово "кваліфікаційне", але перерахування, по суті, ніяких органів в нас немає. Тобто ми тут у виключенні не говоримо ні про адвокатів, ні про нікого іншого. І відповідно суто юридико-технічно буде виглядати, мені здається, не зовсім коректно, якщо ми окремо згадаємо нотаріат, бо це може своєю чергою викликати побоювання в усіх інших органів, які не згадані окремо.

Відповідно, колеги, якщо додавання слова "кваліфікаційні" комісії при організаціях, недержавних організаціях професійного самоврядування вирішує питання, то я би пропонувала на цьому зупинитися.

ФРІС І.П. (*Не чути*) ... вирішує абсолютно. Єдине кажу, що ми просто можемо стикнути, завтра буде це просто моніторитись, скажемо так. У випадку, якщо Національне агентство запобігання корупції буде довільно трактувати вказану норму в частині розповсюдження на ВККН необхідності подавати відповідні відомості, я просто переживаю виключно за одне – щоб ми цим самим не позбавили ВККН присутності нотаріусів, які просто не захочуть бути учасниками, не будуть давати згоду, тому що більшість членів цієї комісії якраз є нотаріуси, 7 з 11, по-моєму, людей, і вони це дають за згодою.

Якщо ми на них це розповсюдимо, довільним трактуванням цієї норми з боку антикорупційного органу, то ми просто позбавимо можливість доступу нотаріусів до здійснення нотаріальної діяльності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ще раз, пане Ігорю, я перепитаю. Я застереження ваше почула, слово "кваліфікаційне", додавання, з вашої точки зору, вирішує питання?

ФРІС І.П. Частково вирішує, тому що вказана ВККН зараз не є в адвокатурі, вона не є при самоврядній організації...

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, дивіться...

ФРІС І.П. Вона є при державному органі в Міністерстві юстиції України.

ГОЛОВУЮЧА. Вона є кваліфікаційною комісією недержавною організацією професійного самоврядування.

ФРІС І.П. Ні-ні, вона є кваліфікаційною комісією при державному органі в Міністерстві юстиції України. В адвокатурі вона таки при Асоціації адвокатів, при недержавному органі, а в нас вона все ж таки при державному. Тому серед суб'єктів немає кваліфікаційних, серед осіб, які повинні подавати декларацію, немає кваліфікаційних. І це, в принципі, вирішує проблему, якщо доктринально дивитися і не тлумачити вказану норму, а йти суто по назві. Якщо йти по повноваженнях, то дисциплінарні функції в певній частини Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату навіть без назви, що вона дисциплінарна, присутні.

ГОЛОВУЮЧА. Я зрозуміла, пане Ігорю, почула. Давайте зараз почуємо НАЗК. А потім будемо розглядати рішення комітету, чим ми в принципі повертаємося до розгляду цієї таблиці. Гарзд? Дякую дуже.

Пані Ілона Катущинська, будь ласка, вам слово, представник НАЗК.

КАТУШИНСЬКА І.В. Добрий день, шановні члени комітету! Дякую, шановна пані головуюча, за можливість висловити позицію Національного агентства.

Шановні колеги, якщо коротко, то Національне агентство не підтримує цей законопроект. Чому не підтримує. Закон "Про запобігання корупції" передбачає чотири категорії, власне, суб'єктів, на яких поширюється дія закону, і в тому числі суб'єктів декларування.

Перша категорія – це ті суб'єкти, які виконують функції держави.

Друга – це ті суб'єкти, які виконують функції місцевого самоврядування.

Третя – це ті особи, які виконують публічно-владні управлінські функції.

І четверта – це ті особи, які надають публічні послуги. Вони у нас окремим рядком зазначені в статті 3. Це в тому числі і нотаріуси, і аудитори, і оцінювачі, і інші.

Чому законодавець пішов саме таким шляхом і зазначив в статті 3 саме ці чотири категорії суб'єктів. Тому що в діяльності цих осіб є корупційні певні ризики. Тут важливо зауважити, НАЗК не говорить про те, що там є якась корупція. НАЗК лише говорить про те, що там можуть бути якісь корупційні ризики і можуть бути якісь виникати ситуації.

Зазначення в статті 3 цих категорій суб'єктів це не є інструментом якоїсь боротьби з корупцією, це є інструментом запобігання корупції. НАЗК стоїть на позиції стосовно того, що організації професійного самоврядування, вони відносяться до отієї третьої категорії, яку я назвала, це особи, які виконують владні управлінські функції. Загальну таку позицію вже давно висловлював Європейський суд з прав людини у справі "Ле Конт, Ван Левен і Де Мейер проти Бельгії". Там розглядалася справа про Орден лікарів Бельгії. І Європейський суд з прав людини зазначив про те, що цей Орден лікарів Бельгії є публічно-правовим інститутом (оце ключове – публічно-правовим інститутом) з огляду на три ознаки. По-перше, тому що він, орден переслідує мету, яка відповідає загальним інтересам, він інтегрований в державні структури і він застосовує дисциплінарні процедури, які властиві саме публічній владі.

Насправді така ремарка... національне агентство оці всі аргументи, які я зараз висловлюватиму і озвучуватиму, воно направляло і на комітет листом своїм, і, власне, оскільки в нас не відбувалося деяке листування саме з Національною асоціацією адвокатів, то і туди ми теж направляли свої позиції. Вони всі є, письмово викладені. У разі необхідності ми можемо письмово це надати будь-кому, хто, власне, попросить.

Так ось ЄСПЛ говорив загально про організації професійного самоврядування і про те, що ці особи, які є членами цих організацій, вони виконують, власне, публічні функції.

Я зупинюся на адвокатах, оскільки ми тут глибше це питання досліджували. Щодо адвокатів. Чому ми теж переконані, що адвокатура і Національна асоціація адвокатів як організація професійного самоврядування виконує владні управлінські функції.

По-перше, тому що адвокатура – це конституційний інститут, прямо закріплено в Конституції. Вона є, власне, частиною системи правосуддя, що теж впливає з норм Конституції. Вона забезпечує національні інтереси. Які саме? Допомога клієнту, зокрема в кримінальних, наприклад, провадженнях це взагалі обов'язково, і про це всі чудово знають.

Більше того, Верховний Суд України вже далеко неодноразово теж висловлював позицію про те, що адвокатура, органи адвокатського самоврядування виконують владні управлінські функції. Наприклад, це було... Я можу детальніше, якщо необхідно, але я поки що так загалом. Це було в постанові Верховного Суду в 2016 році. Верховний Суд сказав, що правовідносини між ВККС, Вищою кваліфікаційною дисциплінарною комісією і адвокатами, вони носять публічно-правовий характер. Потім ця ж позиція була підтримана Великою палатою Верховного Суду у 2018 році, де Велика палата, я наголошую на цьому, саме Велика палата, вона дійшла висновку, що кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури наділена владними управлінськими повноваженнями. Крім того, була ще постанова теж Великої палати Верховного Суду у 2020 році, де, власне, суд дійшов

висновку, що адвокатура набуває певних особливостей, властивих суб'єкту публічних правовідносин.

З огляду на це все і на ці аргументи, і на ті, які, власне, національне агентство додатково ще ширше і глибше направляло на розгляд комітету, національне агентство вважає і стверджує, що організації професійного самоврядування не доцільно виключати з суб'єктів декларування через наявні корупційні ризики, по-перше, а по-друге, через те, що вони виконують владні управлінські функції. Наголошую, не функції держави, а саме владні управлінські функції як окрема категорія суб'єктів, на яких поширюється дія закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, я, єдине, маю додати до позиції НАЗК наступне. Я дозволю собі просто констатувати. В даній ситуації законодавець – це в першу чергу члени Комітету з питань антикорупційної політики. Поправте мене, колеги, якщо я помиляюся, але, мені здається, в Комітеті з питань антикорупційної політики ніколи не було сформованого наміру включити до переліку декларантів членів адвокатських КДК. Насправді це питання ніколи не обговорювалося і, ще раз, сформованої такої мети законодавця, принаймні в рамках комітету, не було. Можливо, колеги скажуть інше, але я такої дискусії точно на комітеті не пригадую.

Щодо позиції НАЗК, колеги, які будуть думки? Колеги члени комітету, будь ласка. Антоніна, будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К. Доброго дня ще раз. Анастасія, в мене взагалі декілька питань.

Перше, це процедурне. Для того, щоб, наприклад, якщо ми дійдемо висновку, що нам необхідно врахувати ті пропозиції, які озвучував пан Фріс,

ми повинні скасувати попередньо ухвалене рішення про затвердження в цілому законопроекту?

ГОЛОВУЮЧА. Тоді процедурно у нас буде, у мене принаймні, якщо буде на те згода комітету, буде наступна пропозиція.

Перше. Проголосувати за повернення до розгляду цього питання. І друге. У нас є декілька слушних зауважень Головного юридичного управління, тоді вже врахувати їх і розглянути питання додаткових поправок комітету. І відповідно фінальне рішення комітету: рекомендувати або не рекомендувати Верховній Раді в іншій редакції, якщо буде інша редакція у комітету, розглянути законопроект.

Процедурно так. Але я просто хотіла, щоб ми зробили це обговорення, щоб було зрозуміло, на що виходить комітет, щоб не проводити поіменні голосування і не займати зайвий час.

СЛАВИЦЬКА А.К. Зрозуміло.

І ще такий організаційний момент. Ми з вами вже обговорювали, на жаль, я думаю, що більшість членів комітету не бачило до цього часу ані листа пана Фріса, ані, власне, листа Національного агентства з питань запобігання корупції.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, воно мало бути в матеріалах засідання цього. Немає?

СЛАВИЦЬКА А.К. Ну, добре.

ГОЛОВУЮЧА. О'кей.

СЛАВИЦЬКА А.К. І стосовно того, що сказав представник НАЗК. Я особисто взагалі вбачаю певні ризики. Так, з одного боку, авжеж мають місце

випадки та корупційні прояви в діяльності там кваліфікаційних дисциплінарних комісій адвокатури. Але у нас є правоохоронні органи, які з цим мають боротися. Що я маю на увазі? Тобто залишати адвоката з суб'єктами декларування – це взагалі, всі ми знаємо, що адвокати представляють тих чи інших осіб у справах проти НАЗК, там у справах проти НАБУ і так далі. І взагалі робити їх, скажімо так, ставити їх під юрисдикцію певну НАЗК це може бути елементом і можливістю певного тиску засобами антикорупційних механізмів. Якщо ви зрозуміли, про що йде мова і нащо я хочу натякнути.

Тому я підтримую пропозицію пана Фріса. Якщо там треба нотаріусам якимось допомогти, то давайте повернемося і переголосуємо. Єдине, просто якщо ми будемо скасовувати попередньо ухвалене рішення, то по Закону про комітети у нас має бути не більше від присутніх, а більшість від складу комітету. Це просто момент, чи вистачає у нас людей на це.

Ну все, що я хотіла сказати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Пані Ілона, будь ласка.

КАТУШИНСЬКА І.В. Шановні колеги, якщо я зараз не помиляюсь, поправте мене, будь ласка, якщо це так, то законопроект, який зараз обговорюється, він передбачає включення до частини п'ятої статті 45 Закону "Про запобігання корупції" не лише членів КДК адвокатури, а йдеться там загалом про членів організації недержавного професійного самоврядування.

Тому так, я зупинилася на адвокатурі тому, щоб це було більш наглядно. Але загалом я почала свою промову, доповідь з того, що зазначила, що Національне агентство не підтримує законопроект загалом через те, що в різних організаціях професійного самоврядування можуть бути наявні якісь корупційні ризики. І через те, що позиція Європейського суду з прав людини

стосується не адвокатів як таких чи адвокатури загалом, а стосується саме взагалі організацій професійного самоврядування.

І так, шановна пані головуюча, я не мала на увазі ваш коментар. Я не мала на увазі, що комітет хотів поширити дію закону саме на адвокатів. Я говорила більш загально. Я перепрошую, якщо я некоректно висловилася.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, які ще будуть думки з приводу позиції НАЗК?

Олексій Жмеренецький, будь ласка.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Я з приводу рішень Європейського суду. І делегування державних функцій, по суті органи будь-якого самоврядування, вони перебирають на себе функції держави в тому чи іншому питанні, кадровому чи дисциплінарному і так далі. І мені здається, абсолютно логічно, що вони мають бути такі ж самі підзвітні, прозорі, як і державні службовці, ну, хоча б в частині декларування. Тому я в даному випадку підтримую позицію НАЗК.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Красов тримає руку. Пане Олексію, будь ласка. Олексій, будь ласка.

КРАСОВ О.І. Я теж підтримую позицію і Олексія Жмеренецького, і НАЗК в цьому питанні. А яка у нас процедура зараз? Ми маємо або входити в цей законопроект, або відкладаємо його? Яка позиція комітету зараз буде?

ГОЛОВУЮЧА. Ну, колеги, позиція комітету буде таку комітет обговорить і за яку проголосує, на яку вийде. У мене тому і була пропозиція, колеги, зараз обговорити це питання. І потім вирішити питання, чи ми повертаємося до розгляду вже затвердженої нами таблиці, і відповідно виходячи з обговорення на комітеті, визначитися, чи ми щось в таблиці цій

змінюємо, якщо змінюємо, то як. От і все. В будь-якому разі у нас є, я нагадую, колеги, в нас рішення ухвалено...

КРАСОВ О.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Не повертатися – пропозиція? Олексію.

КРАСОВ О.І. У мене є пропозиція не повертатися до входження в законопроект та визначитися щодо нього, чи рекомендуємо його до другого читання, чи ні.

ГОЛОВУЮЧА. Ми в будь-якому разі тоді маємо повернутися до цього питання, тому що комітет вже рішення по цій... вже цю таблицю порівняльну до другого читання підготував, і рішення комітету є. Ми в будь-якому разі, щоб будь-що зробити з цим рішенням, ми маємо, перше – проголосувати справді більшістю складу комітету, а не від присутніх, за те, щоб повернутися до розгляду цього питання. І потім, якщо буде згода комітету, переглянути питання, переглянути попереднє рішення комітету. Ми в будь-якому разі маємо це зробити.

КРАСОВ О.І. Зрозуміло. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ярослав Юрчишин, будь ласка.

_____. Я теж вважаю, що треба підтримати думку... розподіляю думку колег і буду підтримувати позицію НАЗК.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Віктор Чорний... Ярослав Юрчишин спочатку, потім Віктор Чорний, потім, я бачу, Олена Мошенець.

Ярославе, будь ласка.

_____. Шановні колеги, я хочу приєднатися до нашої думки про те, що необхідно, щоб у нас в Україні не було недоторканих і когось інших, тих людей, які не хочуть із якихось там причин декларуватися і показувати свої статки. Тому я підтримую позицію у даному випадку своїх колег і НАЗК. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ярослав Юрчишин і Олена Мошенець потім.

ЮРЧИШИН Я.Р. У мене питання до представниці НАЗК. У разі ухвалення даного законопроекту, я так до кінця не зрозумів, і знову ж таки дискусія з паном Ігорем, кого саме буде стосуватися, власне, виключення, бо спочатку звучало, що ... *(Не чути)* адвокатів, які мають відповідне самоврядування, але не тих представників ... *(Не чути)* кваліфікаційних дисциплінарних комісій, які є при державних органах, як, наприклад, там нотаріат чи, можливо, прокуратура і тому подібне. На кого в розумінні НАЗК у разі прийняття даний законопроект поширюватиметься, на кого ні? Дуже дякую.

Одразу поясню чому. Чи не створимо ми цим законопроектом певної дискреції, коли ми одних виключимо, інших не виключимо? Тобто тут теж це питання поки для мене, зараз в дискусії воно виникло. Прошу відповісти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, якщо можна, пані Ілона, потім Олена Мошенець тримала руку і потім Ігор Фріс тримав. А, і Володимир Кабаченко, а поті ... *(Не чути)*

Пані Ілона, будь ласка.

КАТУШИНСЬКА І.В. Дякую.

Власне, національне агентство якийсь час тому назад аналізувало це питання. Я зараз не готова надати чітку відповідь, оскільки в мене немає перед очима матеріалів. Але хочу зазначити ось що. В законопроекті йдеться про недержавні організації професійного самоврядування (саморегулювання), тому це зараз моя думка. Якби, я думаю, що ми аналізували це питання, ми б дивилися нормативно-правові акти, де було б зазначено, що певна організація є організацією професійного самоврядування, це, зрозуміло, ми б розуміли, що на неї поширюється дія цього пункту і цього закону, і цього законопроекту, коли він буде прийнятий.

Річ у тім і наша... Власне, теж ми вбачаємо в цьому певну проблему, що у нас, у Верховній Раді, уже досить тривалий час перебуває законопроект на розгляді, законопроект про саморегулювання, здається, господарської діяльності, якщо я зараз не помиляюся у його назві, цього законопроекту. І там це питання було би більш врегульовано. На даний момент я думаю, що певна дискреція, можливо, таки мали би місце. Неготова зараз сказати дуже чітко, але я думаю, що вона мала б місце, оскільки якщо в певних нормативно-правових актах не буде чітко зазначено, що саме та чи інша організація є дійсно організацією недержавною професійного самоврядування, то тоді, очевидно, нам доведеться якимось чином тлумачити цей закон. Тому це ще один ризик, який ми теж вбачаємо в прийнятті цього законопроекту, в рекомендації його розгляду у Верховній Раді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Мені здається, Олена Мошенець піднімала руку.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Так-так, я теж насправді хотіла би підтримати колег і позицію НАЗК, принаймні поки що тих аргументів, які ми чули від авторів законопроекту, недостатньо для того, щоб нівелювати ті ризики дискреції, які виникають, і розуміння того, що саморегулівні організації мають бути публічними, мають бути зрозумілими, прозорими, оскільки вони є певним

фільтром для тих чи інших професій. І тут не може бути виключення для одних і, наприклад, більш якісь жорсткі умови для інших. Тому поки що на цьому етапі, так, я теж буду, мабуть, утримуватись і оскільки підтримую позицію якраз нацагенції.

Давайте, можливо, вже будемо переходити до якогось...

ГОЛОВУЮЧА. Ще піднята рука в Ярослава Юрчишина і Володимир Кабаченко хотів висловитися.

ЮРЧИШИН Я.Р. Колеги, я, в принципі, теж за те, щоб вести цільову дискусію. Але просто хочу нагадати, що ми вже розглядали цей законопроект і наші позиції були дещо іншими, якщо б не сказати кардинально іншими. Тому для того, щоб і мати повну картину, я думаю, що було би доцільно, я готовий підтримати будь-яке рішення комітету як і відхилення цього законопроекту до другого читання, бо логіка в позиції НАЗК цілком. В той же час, якщо послухати пана Ігоря Фріса, то тут є певні моменти, які вартують врегулювання, можливо, не цим законопроектом, а в принципі. Бо сама логіка самоврядних організацій, вона дещо виходить ширше за поняття публічної служби і вона дещо інша.

Тут Олексій говорив про те, що місцеве самоврядування фактично перебирає певні функції. Встановлення кваліфікаційних вимог і дисциплінарних стягнень за європейською логікою – це переважно справа конкретних спільнот, що воно в Україні може розвиватися чи якісно розвивається. Тут я готовий сказати, що ні, якщо зараз аналізувати практику тієї ж згаданої Асоціації адвокатів України, є багато питань. Але тут питання чи держава на себе вчергове перетягує відповідальність і сама контролює ці процеси і ми йдемо трошки в іншому напрямку, ніж говорити про професійне самоврядування як таке, чи ми, умовно кажучи, передаємо ці повноваження на саморегулюючі спільноти?

Я би пропонував, оскільки ми зараз маємо позицію НАЗК, але не маємо позиції ні Асоціації адвокатів України, ні, власне, ініціаторів даного законопроекту, зараз не повертатися до даного питання, а зробити ще одне засідання. Ми нікуди не поспішаємо. У нас все одно термін декларування як би почався, і до наступного, власне, року ми маємо цей... *(Не чути)* я розумію, давайте перенесемо наочне засідання. Мені логіка позиції НАЗК цілком зрозуміла. Але я би дуже хотів, щоб ця логіка була донесена в публічному форматі на засіданні комітету і адвокатам, і адвокати чітко сказали або аргументували, що вони самі можуть боротися без втручання держави, як би в цьому в нас є обгрунтовані сумніви, але дати можливість такої позиції, я думаю, цілком вартувало би.

І, можливо, справді було б дуже добре отримати від НАЗК, хто ще може потрапити під дію цього закону, щоб ми дуже чітко визначили, чи є дискреція. Бо якщо ми в певних умовах виключаємо, умовно кажучи, адвокатів, але не виключаємо нотаріусів, то даний законопроект явно не можна сприймати, бо дискреційний закон ми не можемо, в принципі, приймати як явище, зараз я чітко відповіді принаймні на це не маю.

Тому моя пропозиція. Ми маємо час, я би не хотів просто рубати з плеча, пригадую дискусію на попередньому комітеті, ми навпаки говорили зовсім інші аргументи принаймні ті люди, от, які сьогодні виступали про те, що там самоврядування – це самоврядування, і втручатися туди державі потрібно тільки як би з аргументованих позицій.

Позиція НАЗК зрозуміла і вона аргументована. Давайте заслухаємо представників адвокатської спільноти. Ми точно маємо люфт часу. Але це дасть нам змогу мати максимально зважене рішення і не отримувати критику за те, що ми на наших публічних засіданнях спочатку приймаємо одні рішення, а потім фактично міняємо свої позиції, заслухавши лише одну сторону. При всій повазі НАЗК, я думаю, НАЗК має чіткі аргументи, щоб переконати адвокатську спільноту, щоб для уникнення, власне, ...превенції

корупції, так, як пані Ілона там дуже чітко зазначала, такі механізми для НАЗК необхідні, що це буде для спільноти нести користь.

Зрештою моя позиція тому перенести на наступне засідання і запросити представників спільноти. Я знаю, що НАЗК надсилало свою позицію спільноті. Але в матеріалах ми маємо позицію НАЗК, але не маємо як би позицію саморегульованої спільноти, тому не маємо повної картини. Суто з цієї позиції я пропоную перенести на наступне засідання.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я тут...

СЮМАР В.П. Можна?

ГОЛОВУЮЧА. Якщо можна, я...

Ну, пані Вікторія, будь ласка.

СЮМАР В.П. Я дуже коротко. Бо Ярик одну думку дуже довго... Скучив, напевно, за розмовами. Я повністю його підтримую. Тому ми принципово з вами не визначилися щодо стратегічного свого підходу. І насправді я думаю, що це не на публічних засіданнях треба робити. Чи ми за декларування взагалі всіх і вся, чи ми кажемо, що це в принципі про бізнес, і тому в самоврядних там організаціях ніхто не захоче працювати, даруйте, після нашого декларування. Ми ж знаємо з вами, як люди ідуть навіть на державну службу. Давайте ще там зробимо таку чистку, щоб тільки "ліві" люди були в цих самоврядних організаціях, якісь підставні люди. Тобто для чого ми втручаємося в це?

Тобто я повністю погоджуюся. Давайте послухаємо аргументацію і цих спільнот, і детальніше це... І самі визначимося, зі своїм концептуальним підходом. Очевидно, що в першу чергу це правляча партія має зробити. І тоді вже будемо це робити. Бо ми дуже непослідовні в цьому питанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пані Вікторія.

Колеги, тут я мушу проінформувати про наступне.

Перше, колеги. У нас були представники адвокатської спільноти, коли ми розглядали цей законопроект до другого читання.

Друге. Надійшов лист від Національної асоціації адвокатів за підписом пані Ізовітової з висловленням підтримки редакції законопроекту до другого читання.

Третє. Колеги, маю проінформувати, що вчора у нас була така напіфнеформальна, якщо можна так сказати, зустріч між НАЗК, авторами законопроекту, і представниками адвокатської КДК. І позиція адвокатів якраз була така, що вони не вважають себе органом, який будь-яким чином виконує владні управлінські і публічні функції, відповідно не бачать себе в декларуванні. Я мала це комітету повідомити.

Разом з тим, колеги, я в принципі згодна з тим, що якщо у нас вже така дискусія знову на засіданні комітету виникає, то необхідно мати присутність і представників авторського колективу законопроекту, і представників іншої сторони, скажімо так, якою в даному випадку є КДК адвокатів, для того, щоб комітет міг, скажімо, освіжити в своїх спогадах позицію обох, а не тільки НАЗК. На жаль, не могли сьогодні бути присутніми представники адвокатської спільноти, авторського колективу законопроекту.

Пан Ігор Фріс, будь ласка.

ФРІС І.П. Колеги, знаєте, я з подивом слухаю думки колег, враховуючи в частині, що ніхто з них ніколи не працював у вищій кваліфікаційній комісії ні адвокатури, ні нотаріату.

Якщо ви думаєте, що це, для нотаріусів наприклад, велике щастя йти з роботи, їхати в Київ, сидіти в Києві місяць, не отримуючи ні заробітної плати, не отримуючи будь-якого відшкодування, перебуваючи в Києві за свій рахунок і вирішуючи, скажімо так, питання правомірності вчинення

нотаріальних дій особами або неправомірності, по яких є подання головних управлінь юстиції в частині позбавлення їх права на зайняття нотаріальною діяльністю або приймати іспити, і це велика охота це робити безкоштовно, ви глибоко помиляєтеся.

Якщо ми на цих людей ще додатково повісимо обов'язок декларувати їхні доходи, які і так ними декларуються, тому що вони є самозайнятими особами і вони все декларують абсолютно. Ось декларація з 99-го року. Так ось я вам хочу впевнено сказати, ми зупинимо взагалі роботу, тому що вказані особи за згодою призначаються наказом міністра юстиції. Вони просто всі не дадуть згоду і ми зупинимо повністю роботу Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату як мінімум, враховуючи те, що вона все ж таки не є дисциплінарною комісією.

Тому, на моє глибоке переконання, та ідея щодо повернення до розгляду вказаного законопроекту і врахування тих позицій, які пані Анастасія висловила в частині трактування норм "дисциплінарні, атестаційні і конкурсні, створені за рішенням органу державної влади" і виключення цієї позиції кваліфікаційних комісій і осіб, які не є членами таких комісій, абсолютно слухна. Принаймні, як мінімум, ви повинні заслухати на своєму засіданні як нотаріусів, так і адвокатів для, дійсно, того, щоб згадати, для чого цей законопроект, звісно, авторами подавався. Він і подавався для того, що було різне тлумачення норм: НАЗК говорило, що треба, а закон цього не говорив. І тому автори і подали, щоб чітко вказати, що адвокати не повинні бути декларантами. А у нас получается все в зворотному шляху. Ідея законопроекту була одна, а отримали те, що отримали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи будуть ще якісь коментарі?

Пане Вікторе, будь ласка.

_____. Шановні колеги, я думаю, що те, що сказала пані Сюмар, що нам треба визначитися з приводу підходів з цього питання. Я думаю, що тут визначитися нема чого, тому що є генеральний курс правлячої сьогодні влади, і він такий, я думаю, що в цьому він дійсно правильний, що всі повинні декларуватися, в принципі, всі в Україні.

Просто, знаєте, якщо хтось цього не хоче, то виникають питання, а чого хтось не хоче, якась категорія. Більше того, все ж таки, коли ми кажемо про нотаріусів, про адвокатів, це люди, які наділені певними специфічними функціями, яких захищає держава, і вони мають специфічний статус, ми знаємо про це. Я думаю, що ці люди щодо статків повинні бути повністю відкритими, щоб спільнота розуміла, а звідки вони заробляють і скільки вони заробляють коштів. Як це сьогодні можна подивитися по державних службовцях, в тому числі і по народних депутатах.

Тому я вважаю, що немає тут необхідності визначати льготи якійсь категорії. Я розумію, що це може не дуже бути зручно, але все ж таки курс сьогоднішньої влади на те, щоб було загальне декларування. Я його підтримую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ще хтось бажає висловитися по цьому питанню?

Юрослав Юрчишин, будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я лише коротко нагадаю, що в нас є різниця між, власне, майновими деклараціями і податковими деклараціями, про те, що говорив пан Ігор, всі адвокати як самозайняті особи, всі нотаріуси як самозайняті особи подають податкові декларації, і їхні всі прибутки, надходження ми, в принципі, цілком можемо проаналізувати як держава. А тут питання йдеться про трошки інший вид декларування – про майнове декларування. В Україні майнового декларування всього населення немає,

податкове декларування, в принципі, в багатьох країнах є. Тут просто треба розуміти різницю.

Чому ми зараз дискутуємо про це питання? Тому що НАЗК цілковито логічно говорить про те, що, маючи певні самоврядні функції, наділені фактично не державою, а спільнотою, бо люди отримують певну владу, а певну цю владу, вони виконують як багато де? На громадських засадах. І в даному випадку ми можемо створити умови, що ми просто не будемо мати кваліфікаційних комісій, і в даному випадку нам потрібно буде фактично створювати їх за державними, створювати їх при державі ...*(Не чути)* бюджетні кошти. Бо так справді з'явиться підстава питатися з людей, а чому вони не декларують, бо вони отримують, власне, державні кошти.

Тому тут, друзі, як би не варто спрощувати. І це робить, на жаль, не лише діюча влада, а досить часто спрощує і опозиція. Тому в даному випадку давайте ми все-таки для зваженого рішення, я настоюю на тому, щоб була моя пропозиція, хай у послідовності, так, поставлена на голосування про те, щоб відкласти рішення, запросивши всі сторони і заслухавши дискусію. Я розумію, що Анастасія проводила консультації з усіма сторонами, це дуже позитивно. Але проаналізувавши матеріали даного засідання, я бачу позицію НАЗК, я бачу позицію пана Фріса, ми чули на попередньому засіданні позицію, власне, самоврядних спільнот ... *(Не чути)* які були представлені, але ми не були учасниками дискусії між адвокатською спільнотою і НАЗК, напевно, нотаріальні спільноти, можливо, іншими спільнотами. Я, власне, і тому задавав це питання НАЗК.

Будучи коротко, я прошу поставити мою пропозицію теж на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Жмеренецький, будь ласка.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Колеги, в мене питання до пана Фріса і до голови комітету.

До пана Фріса питання. Про яку кількість людей іде мова в цих комісіях, якщо ви кажете, що головна проблема – це мотивація їх працювати в таких комісіях? То, можливо, реально коректніше буде виділити державне фінансування для того, щоб покривати ці видатки? Це ж не тисяча людей, це, як так розумію, мова йде про десятки людей. І не порушувати прозорість їх роботи.

Але, пані голово, чи правильно я розумію, що цей законопроект стосується не лише нотаріусів, він в цілому стосується самоврядних організацій, адвокатів? І таким чином, скажімо так, захищаючи можливість роботи волонтерської комісії, яка складається з нотаріусів, ми, по суті, ліквідуємо чи легалізуємо відсутність декларування більш широким колом суб'єктів. Чи це адекватно взагалі? То, можливо, потрібно тоді окремою строчкою виписувати про якісь виключення для нотаріусів?

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Я нагадаю, колеги, мета цього законопроекту від початку в першому читанні і в тій редакції, яку комітет вже схвалив, була в тому, щоб виключити невизначеність і чітко зафіксувати, що члени КДК адвокатів не декларуються. Стало питання тоді, чи не лишиться потенційна невизначеність для інших подібних організацій. Подібними я в даному випадку для економії часу буду вважати державних виконавців, просто виконавців, нотаріусів, експертів і, в принципі, мені здається, все. Але по перерахованим мною зараз організаціям, точніше сферам, крім адвокатської, і не було позиції НАЗК, що ці люди мають декларуватися, а по адвокатам була.

Відповідно, ще раз, мета законопроекту була вирішити питання по адвокатам, але, вирішуючи це питання, було просто логічно вказати тоді, що інші подібні організації також не підпадають під режим декларування. Я зараз говорю про позицію комітету по підготовленій таблиці. І відповідно

звідси виникло формулювання про недержавні організації професійного самоврядування.

Я відповіла, пане Олексію?

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Да, ви відповіли. Але ви і підтвердили той страх про те, що ми зараз, дискутуючи про конкретну проблему з нотаріусами, причому механізми декларування більше року ...*(Не чути)* саморегулівних організацій.

ГОЛОВУЮЧА. Насправді, пане Олексію, я якраз сказала. Пані Вікторія, ви дозволите я відповім? Одна коротка ремарка.

Пане Олексію, я якраз звернула увагу на те, що ми не втручаємося в їх механізми декларування, бо станом на зараз НАЗК ні по кому, крім КДК адвокатів не вбачає, із таких організацій не вбачає обов'язку декларування. Я правильно кажу, пані Ілоно? Будь ласка. І потім Вікторія Сюмар.

КАТУШИНСЬКА І.В. Національним агентством минулого року під час минулої кампанії декларування також направлялися ініціативні листи, які направлені не на якісь, не знаю, покарання чи що, а це ініціативні листи з нагадування про те, що певним особам необхідно подати декларацію.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ілоно, я перепрошую, уточніть, будь ласка, зараз йдеться про обов'язок... позиція НАЗК, що декларуватися мають КДК адвокатів, ні по кому іншому з подібних організацій, які ми називаємо організаціями професійного самоврядування, немає позиції НАЗК щодо необхідності їм подавати декларації.

КАТУШИНСЬКА І.В. Такі листи також направлялися у комісії арбітражних керуючих і приватних виконавців.

ГОЛОВУЮЧА. Ага, зрозуміло. Дякую дуже.

Пані Вікторія, будь ласка.

СЮМАР В.П. Тобто я так розумію, що далі ми можемо, от уявімо собі, є журналістська організація, ця журналістська організація займається там якимись внутрішніми зборами. Ми вирішили, що це, в принципі, самоврядна організація і вона теж повинна декларуватися в якийсь момент. Я повторюю, от пан Фріс він теж належить до правлячої партії, де в нього абсолютно інша позиція. Напевно, правляча партія мусить визначитися з цим підходом, а комітет уже має або якось погодитися, або ні.

Для мене, наприклад, от те, що він говорить, абсолютно зрозуміло. Хто буде працювати в тих організаціях, які виконують добровільні функції? Це авторитетні люди, які мають авторитет у професії, і до їх думки прислуховуються, це їхній додатковий час, що вони вкладають в цю професію. Вони за це не отримують державних грошей ні копійки. Тобто йдеться про звітування. А ми кажемо, ні, ви не повинні, ми там... от хто захоче. Я вам скажу, що хто захоче, той, хто професійно не придатний, вибачте.

І я абсолютно логіку пана Фріса абсолютно поділяю, тому що це реальне життя. От що ми робимо і для чого? От скажіть мені, яка мета. Вони справді декларуються, принаймні нотаріуси. Вони заповнюють декларацію і платять з них податки дуже чітко. Тобто питання, от для чого ми все ускладнюємо, щоби що? От чого ми хочемо досягнути в результаті, от мені важливо це почути. І тому, будь ласка, ну, я поділяю позицію Ярослава, давайте послухаємо адвокатів, хай вони скажуть, чому держава вважає їх такими публічними і такими, наскільки я розумію, виконуючими якісь дуже важливі функції, які держава їм делегувала. Хай ми це від них почуємо, чи це так, чи це не так. Якщо це не так, то, вибачте, тоді треба взагалі сказати, що ми вводимо суцільне декларування для всіх, хто вийшов на вулицю і ОСББ створює, sorry.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Олексій Жмеренецький. Потім НАЗК, і давайте виходити на рішення, колеги. Буквально по хвилині.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Просто треба подумати. Якщо ви подивитесь на звіт роботи НАБУ і ті справи, ті вироки, за якими засуджені корупціонери в цьому, минулому році, ви побачите, що там аномально велика кількість саме адвокатів, які наряду з корупціонерами, в зв'язці з ними допомагали робити певні схеми. Плюс є широка практика того, що майно оформлюється на адвокатів, що і потім прикриваються адвокатською таємницею і так далі. Тому адвокати якраз ці люди, які частіше за все вступають, як показує практика, як показують вироки суду. Я можу зробити висновок, що це та група ризику, яка взаємодіє з потенційними корупціонерами, прикриваючись адвокатською таємницею.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пан Олексій.

Я тільки тут зауважу, що ми говоримо не про обов'язок декларуватися всім адвокатам, а про питання декларування чи недекларування членів адвокатських КДК – кваліфікаційно-дисциплінарних комісій.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Я знаю.

ГОЛОВУЮЧА. Я просто уточнюю для загальної дискусії.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Якраз дисциплінарні комісії покликані слідкувати за доброчесністю адвокатів. Так як адвокати в цілому – група ризику, то відповідно ця комісія ще більше має значну, під значним ризиком перебуває.

ГОЛОВУЮЧА. Почула. Коротка ремарка від НАЗК і давайте вже виходити на рішення. Ілона, будь ласка.

КАТУШИНСЬКА І.В. Дякую.

Я б хотіла відповісти на коментар пані Вікторії Сюмар про те, що діюча редакція Закону "Про запобігання корупції", підпункт "б" пункт 2 частини третьої... статті 3 закону говорить не про організації професійного самоврядування, це термінологія і, власне, вордінг саме нового законопроекту, а діюча редакція закону говорить про членів конкурсних і дисциплінарних комісій. Тому НАЗК, очевидно з огляду на діючу редакцію закону, вона не поширює обов'язок і не стверджує про те, що члени організації професійного самоврядування всі повністю зобов'язані подавати декларації. Ми лише говоримо про членів конкурсних і дисциплінарних комісій. Чому історія з адвокатами саме про дисциплінарні комісії? Тому що ті особи, які входять в дисциплінарні комісії, вони фактично приймають рішення про допуск особи до професії. І це теж неодноразово висловлювалася така позиція Верховним Судом нашим в тому числі і Великою палатою Верховного Суду в тому числі, що допуск до професії і можливість позбавити особу займатися її професією – це є владними управлінськими повноваженнями і владними управлінськими функціями.

Натомість на противагу діючій редакції закону законопроект 3602, який ми зараз обговорюємо, він говорить про всі організації професійного самоврядування. І я думаю, щоб на цьому я хотіла зробити прямо, ну, поставити знак оклику. Це різні речі, ми не стверджуємо, що всі підряд зараз зобов'язані декларуватися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ілона, я тільки уточню, що йдеться не про всіх членів організації професійного самоврядування, а знову ж таки про конкурсні, дисциплінарні, атестаційні комісії.

Гаразд, колеги, ми, мені здається, обмінялися вже думками, якщо я правильно розумію дискусію, то багато членів комітету висловилися за те, щоб перенести обговорення цього питання на наступне засідання комітету, запросивши відповідно і наполягаючи на участі представників і авторського колективу, і адвокатської спільноти. Єдине що, колеги, я буду дуже просити, щоб ми були готові на наступному засіданні ухвалити все-таки рішення, бо справді ми достатньо довго вже це питання розглядаємо і не бачу можливості його переносити ще далі і далі.

У зв'язку з цим, колеги, пропозиція перенести розгляд цього питання на наступне засідання комітету, яке в нас відбудеться з вами в наступний вівторок по плану наших засідань як зазвичай у нас це і відбувається. Прошу по цьому тоді визначитися, колеги.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

ШИНКАРЕНКО І.А. А можна зарахувати Шинкаренко – за?

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко – за. Дякую.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Мошенець – за.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Красов.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

Чорний.

ЧОРНИЙ В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко висловився.

Пані Олена, мені здається, ми маємо рішення.

Ірина Фріз, мені здається, не назвала. Пані Ірина? За. Дякую дуже.

Дякую.

МОШЕНЕЦЬ О.В. 9 – за. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

По цьому ми тоді ухвалили рішення, яке могли ухвалити. Колеги, в мене наступне питання чи ми готові затвердити рішення комітету за результатами виїзного засідання комітету, це є в нас в затвердженому порядку денному. Надсилався проект рішення в чат. Чи будуть додаткові пропозиції, чи зауваження щодо цього проекту рішення? Немає, колеги?

Тоді пропозиція наданий проект рішення за результатами виїзного засідання комітету в місті Одеса 17 вересня затвердити. Разом із тим, колеги, якщо будуть додаткові пропозиції щодо додаткового реагування комітету, то нічого не стримає нас на наступному засіданні комітету окремим рішенням комітету це зробити. Немає заперечень?

МОШЕНЕЦЬ О.В. Немає. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я боюся, ми не голосуємо, бо я не бачу насправді в нас кворуму. Колеги, мені здається, нас вісім.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Да, вісім. Я теж перерахувала – вісім.

_____. Перед цим голосуванням, Олена, було нас десять?

ГОЛОВУЮЧА. Да, да, було.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Нас було, у нас було 9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. І Віктор Чорний утримався. Нас було десять.

_____. Дякую.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Наразі маємо лише вісім.

ГОЛОВУЮЧА. Так, Олексій Красов попереджав, що муситиме відключитися. Попереджав також Володимир Кабаченко і Олександр Ткаченко також попереджав.

Колеги, я боюся, що на цьому ми змушені закрити засідання комітету за відсутністю кворуму.

Пан Ярослав Юрчишин мав питання в "Різному". Можливо, доповісти принаймні по суті питання, пане Ярославе, чи вже на наступному засіданні? Як ви оберете?

ЮРЧИШИН Я.Р. Я використав час для того, щоб доповісти по суті питання. Підготував проект рішення. І, можливо, ми б його фактично включили в наступний порядок денний нашого засідання у вівторок вже як проект рішення, так?

Я надсилав. Склалась дуже критична для України ситуація. Ряд підприємств з бенефіціарами і за кордоном, і в Україні мають величезні проблеми з виконанням рішень як українських, так і міжнародних судів. До мене і в принципі до Верховної Ради, до комітету звертались представники як українських бізнес-об'єднань, так і міжнародних бізнес-об'єднань, зокрема Європейська Бізнес Асоціація, Українсько-Американська рада бізнесу стосовно ситуації, як приклад, навколо компанії "Нібулон", яка вже тривалий час не може забезпечити стягнення величезної суми з боржника, кредитора. При тому, що є рішення судів. В Україні справа є на розгляді як в Національному антикорупційному бюро, так і в інших правоохоронних органів.

Я думаю, що в межах нашої компетенції ми можемо провести, власне, заслуховування цієї справи. Як приклад, можливо, залучити інші випадки для звернення уваги правоохоронних органів і для здійснення парламентського контролю. Ми таке вже здійснювали. Якщо немає заперечень у колег з комітету, я пропонував би підготувати таке рішення на наступний комітет,

прийняти. І, власне, зобов'язати секретаріат звернутись стосовно того, щоб організувати запрошення сторін, власне, всіх сторін. Зокрема і правоохоронців, так і, власне, постраждалих, так і тих бізнес-спільнот, які звернулися. Для того, щоб показати парламентську зацікавленість.

Ситуація, власне, у даному випадку є достатньо критичною, бо вона вже на моніторингу наших міжнародних партнерів через те, що це міжнародний суд. І воно може вплинути негативні на інші країни в цілому. Це не означає, що не треба розбиратися з ситуаціями, які є тут всередині країни. Але тут питання ще міжнародного іміджу нас як країни, яка здатна виконувати рішення міжнародних судів, тим більше що це їхня юрисдикція.

Тому моя пропозиція: я підготую проект рішення, щоб ми на наступному засіданні проголосували і організували таке заслуховування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, немає заперечень щодо цього? Дякую дуже, колеги. Я бачу, нас все одно дев'ять, відповідно ми, на жаль, не маємо кворуму для ухвалення рішень і продовження засідання комітету. Дев'ять. Нас, на жаль, дев'ять, колеги.

Пане Ярославе, ми тоді... Да, пані Вікторія, я бачу, що ви є, і нас... Да, бачу, бачу. Нас, на жаль, дев'ять із вами все одно. А має бути десять для того, щоб ми мали кворум.

Тоді, колеги, ми питання пана Ярослава включаємо в порядок денний наступного засідання комітету. І у зв'язку з цим, колеги, засідання комітету закрите.

Дякую дуже, колеги. До зустрічі. До побачення.